

PERSBERICHT

08/07/2008

De taal van het tertiair onderwijs in Nederland en Vlaanderen

In veel studierichtingen is het in 2008 niet meer mogelijk aan een Nederlandse universiteit in het Nederlands af te studeren, dit ondanks de taalclausule in de wet op het hoger en wetenschappelijke onderwijs die voorschrijft dat het Nederlands de voertaal is op de Nederlandse universiteiten. Op **10 oktober 2008** wordt er in het **Vlaamse Parlement** in **Brussel** een **congres** gehouden over **de taal van het universitair onderwijs en de wetenschap**. Het congres is georganiseerd door de stichting Nederlands en NLTERM, in samenwerking met het Algemeen-Nederlands Verbond in Vlaanderen.

Uit onderzoek van de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland (CVN) van vorig jaar blijkt dat het aandeel van het Engels in de masterfase voor (verreweg) de meeste Nederlandse universiteiten veel hoger is dan de 20% die de Commissie CVN aanvaardbaar acht. Bij Vlaamse universiteiten is het aandeel van het Engels (doorgaans) beperkter, maar ook in Vlaanderen gaan steeds meer stemmen op het Engels een voornamere plaats op de universiteiten te geven. Het Nederlands verliest steeds meer terrein in het tertiaire onderwijs en in de wetenschap.

De gevolgen voor de Nederlandse taal van de verengelsing van het hoger onderwijs zijn dramatisch voor het behoud van die taal als volwaardige cultuurtaal. Het (voor een belangrijk deel) wegvallen van het Nederlands uit de academische en de daarmee samenhangende vakgebieden heeft directe gevolgen voor de ontwikkeling van de Nederlandse terminologie op die gebieden. Het argument dat "Engels nu eenmaal de taal van de wetenschap is", zoals voorstanders van de verengelsing niet moe zijn te verkondigen, snijdt weinig hout als bedacht wordt dat zo'n 90% van de universitair afgestudeerden niet in de wetenschap terechtkomt. Het grootste deel van de studenten, dat na het afstuderen zeer waarschijnlijk bij Nederlandstalige bedrijven en overheden gaat werken, kan zich bij Nederlandstalige programma's geheel concentreren op de verwerving van kennis en kunde.

Tijdens het congres zal de vraag aan de orde gesteld worden wat het belangrijke domeinverlies van het Nederlands in, vooral, het Nederlands universitair onderwijs betekent voor het tertiair onderwijs en, bij uitbreiding, voor de hele Nederlandse taalgemeenschap. Ook zullen voorstellen worden gedaan voor de herinvoering van het Nederlands in het wetenschappelijk onderwijs, waar dat nu is verdrongen door het Engels. Het congres zal worden besloten met een rondetafeldiscussie over

stellingen, die aan het slot aan politici en beleidsfunctionarissen zullen worden voorgelegd.

Steun

Bij de versterking van het Nederlands aan de universiteiten, staat de wil van 'de politiek' voorop, maar minstens zo belangrijk is die van de besturen in het hoger onderwijs, de docenten en de studenten. Voorstanders van de versterking van het Nederlands kregen al flinke steun van de Nederlandse minister van onderwijs Ronald Plasterk. Die pleitte in november 2007 tijdens een door de Taalunie georganiseerd debat in Brussel voor een sterke positie van het Nederlands, ook in onderwijs en wetenschap:

"Waar de Taalunie zich vooral om bekommert, is dat Nederlands een taal moet blijven die altijd en overal gebruikt kan worden. Dus ook voor de wetenschap en in het onderwijs. Immers voor miljoenen is Nederlands de taal waarin ze denken en fantaseren. Veel van hen zouden iets missen wanneer hun gedachten en denkbeelden op een taalbarrière stuiten als ze een wetenschappelijk niveau bereiken. "

Tijdens het congres zal de Lofprijs der Nederlandse Taal 2007 worden uitgereikt aan Thomas von der Dunk. De winnaar van de Sofprijs der Nederlandse Taal 2007, de Nederlandse premier Jan-Peter Balkenende, wenste de prijs niet in ontvangst te nemen.

1) *Het Engels als voertaal aan onze universiteiten? Rapport door Albert Oosterhof voor de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen– Nederland, 2008*

Voor meer informatie: <http://www.stichtingnederlands.nl/congres2008.htm> en <http://www.stichtingnederlands.nl/programma.pdf> (programma).